

DE LEGENDE VAN DE ROODE SNEEUW

In den Dom te Naumburg staat zij, de steenen Uta. Haar geschiedenis, zooals de legende die bewaart, wil ik, vrij gevolgd, hier navertellen.

Het aanbreken van het jaar 1000 is door onze voorvaders met angst en vreeze verbeid. Men meende niet anders of in dit jaar zou de wereld vergaan. En juist op Oudejaarsavond 999 werd op den burcht Ballenstedt de kleine jonkvrouw Uta geboren.

Naar de sage verhaalt geschieden er in die dagen vele teekenen en wonderen. Men zou den Hemel geopend hebben gezien, en den Aartsengel Michaël, in vlammen de wapenrusting, nadat hij den Booze had overwonnen. Ook zou er roode sneeuw gevallen zijn, juist toen Uta het levenslicht zag. Dat zou later voor haar van betekenis wezen.

Uta groeide moederloos op. Toen haar oudere broeder Edico een hoog huwelijk deed, mocht ook zij, voor den eersten keer, de feesten op haars vaders burcht bijwonen; zij was toen een jeugdig meisje. Zooals dat ging in die dagen: de gasten bleven nog geruimen tijd na de feesten op 't slot bij den gastheer logeeren, en meteen werden er groote jachtpartijen gegeven.

Nu gebeurde het, dat zich onder de aanwezige gasten ook de jonge ridder Diederik van Wettin bevond. Dikwijls reed hij met Uta uit. Ze verkeerden veel samen, en eer hij vertrok had de jonkvrouw aan hem haar hart verloren.

Toch had de komst van Diederik nog een andere oorzaak dan die bruiloft alleen. Hij was mede op Ballenstedt in 't belang van zijn zwager Ekkehard, die om politieke redenen door den Keizer vogelvrij was verklaard, met verlies zijner bezittingen. Nu Edico van Ballenstedt in zulk een groot en machtig geslacht trouwde, was er van zijn voorspraak en borgstelling veel te verwachten. Zoo kwam het uit ook. Na verloop van tijd werd Ekkehard in eer en goederen hersteld.

— Uta was intusschen twintig jaar geworden, en haar vader achtte het oogenblik gekomen om haar uit te huwelijken. Kort en goed gaf hij haar kennis van zijn besluit. Morgen zou de ridder, die om haar hand wierf, op Ballenstedt komen. Wie, dat zeide hij niet. Uta zou 't wel zien als 't zoo ver was!

Toen de ridder werkelijk 's anderen daags verscheen popelde Uta's hart van blijdschap. Want het was Diederik van Wettin in persoon. Maar o, wat een teleurstelling voor de arme jonkvrouw! Diederik kwam niet voor zichzelf vragen: hij kwam maar „op vrijers-voetjes” voor zijn zwager Ekkehard. Uta gevoelde niet den minsten lust om Ekkehards vrouw te worden, daar zij immers haar liefde reeds had weggeschonken. Maar geen verzet hielp; de wil van den vader was wet. En, dit was toch wel zeer pijnlijk voor haar, met Diederik als plaatsvervangend bruidegom moest zij in de slotkapel op Ballenstedt een soort voorloopige verbintenis sluiten en met Diederik als metgezel reisde zij haar onbekenden gemaal tegemoet.

Doch toen was onderwijl ook in 't hart van den „voorloopigen” bruidegom de liefde voor Uta ontwaakt...

Nu volgden moeilijke jaren voor beiden. Uta's huwelijk bleef kinderloos, en bracht haar geen geluk, daar Ekkehard een ruw karakter bezat. Diederik wist dit, en 't deed hem leed. Doch hij was te zeer ridder en man van eer om ooit door daad of woord de trouw aan zijn zwager te schenden. Zelfs vermeed hij elken kwaden schijn. Toen eens Ekkehard den Keizer op een langdurigen tocht naar Rome moest vergezellen en niet wilde

Ekkehard en Uta in den Dom te Naumburg

dat zijn goederen geruimen tijd onbeheerd zouden zijn, droeg hij zijn zwager de landvoogdij op. Deze bewilligde hierin, doch weigerde tevens om op den burcht zelf zijn intrek te nemen, daar hij voor Vrouwe Uta het gerucht van kwade tongen vreesde. Uit de verte voerde hij het bewind, en dat met zoo goed gevolg, dat hij aan Ekkehard huis en hof en gemalin zonder schade of smet weer kon overgeven.

En toch zou „de roode sneeuw,” dat slechte voorteken, eenmaal spreken.

Ekkehard bezat — zooals dat, helaas, in die dagen bij den ridderstand eer regel dan uitzondering was — een zoon buiten huwelijk. En Bertha, de moeder van dezen knaap, Vrouwe Uta's eigen dienstmaagd nog wel, wilde zich te zijnen behoeve van de vaderlijke erfenis meester maken. Uta had met voorbeeldige grootmoedigheid haar echtgenoot zijn ontrouw vergeven, zij had ook Bertha niet uit haar dienst ontslagen en op de opvoeding van het kind persoonlijk toegezien. En toch stortte deze vrouw haar goede meesteres op verraderlijke wijze in 't ongeluk. Zij wist Uta bij haar man verdacht te maken. Uta hield dikwijls verblijf op slot Schönburg, niet ver van Naumburg gelegen. En daar gebeurde het onheil, dat den dood van een dapper ridder ten gevolge zou hebben.

Een broeder, Herman geheeten, kwam kinderloos te sterven; nu volgde Ekkehard, die de jongste was, hem op als Markgraaf van Meissen. Na de dagen van ver-

plichten rouw gaf dat weer feesten, en nog eens feesten, en Vrouwe Uta die in de ruwe uitgelatenheid geen behagen schepte trok zich zooveel mogelijk op Schönburg terug. Bertha, die altijd nog trouw en toewijding veinsde, was bij haar.

Maar ook Diederik van Wettin verwierf zich in dien tijd een groote erfenis, hem eveneens viel een Markgraafschap ten deel. Deze gebeurtenis zou hem ver van Naumburg wegvoeren, en zijn hart gaf hem in, om Vrouwe Uta een laatst vaarwel te gaan zeggen!

't Was op een winteravond, dicht viel de sneeuw. Diederik en Vrouwe Uta onderhielden zich langen tijd met elkander. Doch toen hij vertrekken wilde en de gang ten einde liep welke naar buiten voerde, bemerkte hij tot zijn schrik, dat de deur daar gesloten was. Bertha had er den grendel voorgeschoven. Dus keerde hij in de kamer terug.

Maar in dien donkeren, dreigenden tijd, toen altijd allerwege gevaar loerde, en zelfs de hoogste heeren eigenlijk geen dag van lijf en leven zeker waren — in die angstige middeleeuwen was ieder aanstonds op 't ergste bedacht. Diederik had vijanden en benijders, zoo goed als iedere aanzienlijke. En hij dacht niet anders, dan dat het huis omsingeld was, en hij straks een gevangene zou zijn.

De ridder bezon zich niet lang. Door den tuin was de weg nog vrij. Hij wierp het venster open, stond een

oogenblik in 't kozijn en waagde den sprong. Klimop omrankte het raam, de sneeuw lag dik op de bladeren, en het spoor was duidelijk te zien. Toen Ekkehard des anderen daags naar Schönburg kwam gereden om zijn gemalin af te halen voor een feest, kostte het Bertha geen moeite meer hem te overtuigen... Doch hij zweeg. En de vertreden sneeuw voorspelde het vergieten van warm rood levensbloed.

Toen ridder Diederik zich in het nieuwe Markgraafschap gevestigd had, zond zijn zwager er gezanten heen, met zijn gelukwensch en... een geheime boodschap. Nog al te spoedig vernam Uta de verschrikkelijke tijding. Haar man was een moordenaar geworden. De oudste der gezanten had Diederik van Wettin den Judaskus gegeven, mèt dat hij hem het mes in de borst stootte.

Men zegt, dat Uta, toen zij van de daad vernam, versteende. Zoo staat zij in den Dom: de plooiën van haar gewaad dicht om zich heen geslagen; het gelaat verstart, en half in den kraag van haar mantel verborgen. Haar voeten, zoo spreekt de legende, verstijfden, en werden één met de steenen trede, waarop zij stond; haar gelaat werd dat van een steenen beeld, haar borst werd steen, en haar hart hield op te kloppen.

Wonderlijk mooi heeft de middeleeuwsche kunstenaar dit alles plastisch weergegeven.

HENDRIKA KUYPER-VAN OORDT

China en Japan

SLOT

Heel anders dan in China is het met Japan gegaan. Toen de Amerikanen de opening van Japans poorten afdwongen hadden, heeft het volk der eilanden zich met wonderbaarlijke vitaliteit hersteld. De Westersche techniek, die het zoo verfoeid had, toen daarmede de poort geopend werd, liet het binnendringen en beschouwde het met aandacht. Wanneer de Westelingen daardoor hun land hadden weten te openen, dan moesten zij, de Japanners, diezelfde techniek in dienst gaan stellen van hun eigen volksbestaan en dat bestaan weder op de vaste basis brengen van weleer, toen niemand binnendrong in hun land. Zij, Japanners, moesten goed gaan opletten en van het Westen leerlingen worden.

En Japan heeft geleerd. Met wonderbaarlijke snelheid heeft het zich ingewerkt in de voordeelen van het Westersche leven, en die voordeelen bovenal in de Westersche techniek onderzocht. Met die techniek maakte het zich vertrouwd, en daar zijn eigen staatsbevel als van ijzer was, gegrond op de godsdienstige vereering van den keizer, die een zoon der goden was, verkreeg het zelfs op dat Westen op den duur een voorsprong in zijn geweldige innerlijke tucht. Die innerlijke tucht, verbonden met de kennis van het Westen op militair, industrieel en handelsgebied, heeft Japan in tachtig jaar tijds tot de mogendheid van den eersten rang gemaakt, die nu door zijn overweldigders van het midden der vorige eeuw gevreesd wordt.

Met reden gevreesd. Want toen Japan voelde de kracht te bezitten, om den strijd met anderen aan te binden, heeft het eerst oorlog met China gemaakt, een oorlog, waarin het succes had. Het ging bij die gelegenheid over Korea, waarover Japan ook zeggenschap wilde hebben, eerst met China samen, later vrijwel alleen. Het eind van het lied is geweest een geweldige nederlaag voor China, dat aanvankelijk zoo had neergezien op het volk van de eilanden, maar dat nu zag, dat dit volk militair zijn meerdere geworden was. En waren toen de

Westelingen er niet geweest, die Japan zijn victorie niet gunden en nog veel minder zijn voordeelen, dan zou China onmiddellijk groote stukken zijn kwijt geweest. Maar dat gedoogden de mogendheden niet en ze zorgden, dat Japan ook iets liggen liet voor de anderen, inzonderheid voor Rusland. Maar lang hield Rusland dat voordeel, zonder moeite verkregen, niet, want Port Arthur moest het weldra toch aan Japan afstaan.

Want al spoedig kreeg Japan het met het machtige Tsarenrijk te kwaad. Nog hadden de Russen niets geleerd uit den Chineesch-Japanschen oorlog en meenden zij in eenige weken klaar met Japan te zullen zijn. De vlakten van Mandsjoerije hebben het Rusland geleerd, wat het zonder een bloedigen oorlog had kunnen weten. En toen de kranige Japansche marine de Rus-

Vluchtelingen uit Hakodate, de grootste Japansche stad ten Noorden van Tokio